

BUDŽET ZA GRAĐANE

Ministarstva finansija
i trezora
Bosne i Hercegovine

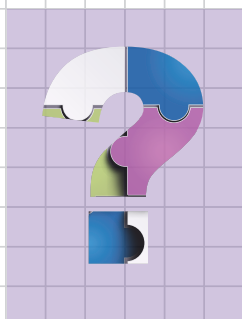
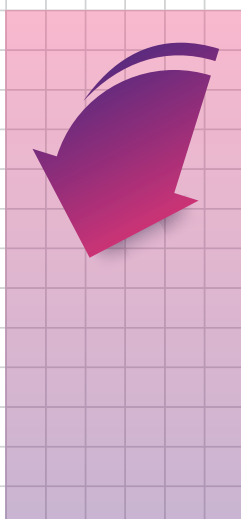
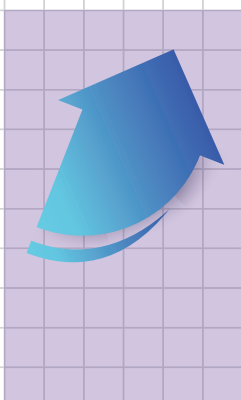
2025

BUDŽET ZA GRAĐANE

Ministarstva finansija
i trezora
Bosne i Hercegovine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Izdavač:

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

Za izdavača:

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

Dizajn i kompjuterska priprema:

Grafički studio „Lik“ Banja Luka

Štampa:

GRAFID d.o.o. Banja Luka

Za štampariju:

Branislav Ivanković

BUDŽET ZA GRAĐANE

SADRŽAJ

Uvodna riječ ministra	5
Budžet za građane	6
Područje rada	8
Nadležnosti	8
Pravni okvir	8
Ciljevi	8
Budžetski kalendar i budžetski proces	9
Struktura rashoda	10
Programske aktivnosti	14
Pitanja, komentari i sugestije	15

UVODNA RIJEČ MINISTRA

Poštovani građani i građanke,

Pred vama se nalazi treće izdanje dokumenta „Budžet za građane Ministarstva finansija i trezora BiH za 2025. godinu“, kao ilustrirani vodič koji na jasan i jednostavan način prikazuje kako se prikuplja i troši novac iz Budžeta Ministarstva finansija i trezora BiH.

Želja nam je da pokretanjem ove aktivnosti postanemo još otvoreniji, transparentniji i odgovorniji prema građanima po pitanju planiranja, upravljanja i korištenja finansijskih sredstava.

Svrha ovog dokumenta je da javnosti omogući bolji uvid i razumijevanje načina na koji Ministarstvo planira, raspoređuje i troši javna sredstva iz budžeta. Imajući u vidu da novac koji dolazi u budžet potiče od poreznih obveznika, naša je obaveza da njime raspoložemo u najboljem interesu svih građana Bosne i Hercegovine te da im predstavimo jasne i razumljive podatke o izvorima prikupljenog novca i njegovom trošenju.

Dokument je namijenjen svim osobama koje žele da budu obaviještene o planovima Ministarstva, kao i svima onima koji žele da prate trošenje novca pri realiziranju postavljenih ciljeva.

Iskreno se nadam da će ovaj dokument da pruži odgovore na ključna pitanja u vezi Budžeta Ministarstva, ali i potaknuti što veći broj aktera da iznesu svoja mišljenja i sugestije koje će biti osnova za pripremu Budžeta za građane u narednom periodu.

Otvoreni smo za značajnije učešće građana/grāđanki u budžetskom procesu u pripremi budućih dokumenata „Budžet za građane“ i pored ustavnih ograničenja u strukturi budžeta institucija BiH. Želimo da kreiramo pristupačniji i razumljiviji budžet, jer je i to jedna od polaznih pretpostavki unaprijeđenja upravljanja javnim finansijama.

Radujemo se saradnji u narednom periodu.

Srdačan pozdrav,

MINISTAR

Dr Srđan Amidžić

BUDŽET ZA v GRAĐANE

Novac kojim raspolažu institucije vlasti na svim nivoima u svojim **budžetima** je novac građana. Prihodi vlasti dolaze od građana kroz poreze i plaćanje raznih taksi i naknada. Pored ovoga, prihodi dolaze od **koncesija** za iskorištavanje resursa koji su dio zajedničke baštine pa pripadaju svim građanima. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru budžeta te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Imajući u vidu da je budžet i odraz **javnih politika**, jasno je zbog čega u zemljama s razvijenom demokratskom kulturom postoji značajan interes javnosti za brojna pitanja koja se tiču budžeta. Građani žele znati i odlučivati o tome kako će se trošiti njihov novac. Pri tom je osnovni preduvjet za sudjelovanje građana u procesu odlučivanja o budžetu njihova informiranost. U skladu s tim, zadatak organa vlasti je da osigura javnost rada i pruži informacije o svim bitnim pitanjima u procesu kreiranja, usvajanja i izvršavanja budžeta.

Budžet za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz budžeta. To je izvještaj, predstavljen u pristupačnom formatu, koji koristi jednostavan i jasan jezik koji građani mogu razumjeti. Ako su u stanju razumjeti, građani onda mogu ostvarivati svoja građanska prava u demokratiji – oni mogu postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono što radi u njihovo ime.

Budžet

akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija

dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim licima za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika

plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Budžet za građane

pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Budžeta.

I PODRUČJE RADA

- Ministarstvo izvršava zakone i druge propise njihovom neposrednom primjenom, rješavanjem upravnih predmeta u upravnom postupku, obavljanjem upravnog nadzora i obavljanjem drugih upravnih poslova iz područja svoje nadležnosti.
- Ministarstvo priprema i predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine zakone i druge propise i opće akte iz svoje nadležnosti i obavlja druge poslove određene posebnim zakonima i drugim propisima.
- Ministarstvo priprema i predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine analize, izvještaje, informacije o stanju u oblastima i aktivnostima što ih poduzima iz nadležnosti Ministarstva.
- Ministarstvo prati stanje u oblastima i aktivnostima iz svoje nadležnosti, a naročito u pogledu izvršenja zakona i drugih propisa, poduzima mjere za koje ima ovlaštenja ili daje preporuke nadležnim tijelima radi izvršenja zakona i drugih propisa.

CILJEVI

Strateški cilj

- Makroekonomska stabilnost

Srednjoročni cilj

Stabilan i transparentan sistem finansiranja BiH, upravljanje i kontrola javnim finansijama i ispunjenje međunarodnih finansijskih obaveza

Specifični ciljevi

- Razvijanje efektivnih politika i sistema za upravljanje i kontrolu finansiranja institucija BiH
- Unapređenje sistema upravljanja javnim dugom i usklađenosti eksternog finansiranja sa potrebama BiH
- Unapređenje fiskalne politike i razvoj sistema upravljanja imovinom u vlasništvu institucija BiH
- Razvijanje efektivnih politika i sistema za finansijsko planiranje razvoja i za upravljanje pretprijetnom pomoći EU

II NADLEŽNOSTI

Ministarstvo je nadležno za:

- Principe porezne politike, naknada i propisa;
- Odnose s međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama;
- Pripremanje ugovora, sporazuma i dugih akata kojim BiH preuzima zajmovne i druge finansijske obaveze sa drugim zemljama i međunarodnim organizacijama;
- Planiranje i upravljanje dugom BiH, izvršavanje međunarodnih finansijskih obaveza;
- Politiku novog zaduživanja u zemlji i inostranstvu;
- Pripremu budžeta BiH i završnog računa BiH;
- Koordiniranje aktivnosti za osiguranje budžetskih sredstava BiH;
- Izvršavanje budžeta BiH i briga o finansiranju institucija BiH;
- Vođenje aktivnosti o sukcesiji imovine bivše SFRJ;
- Bankarske propise koji se odnose na funkcioniranje Centralne banke BiH;
- Upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH;
- Kompiliranje, distribuiranje i objavljivanje konsolidiranih općih vladinih fiskalnih podataka;
- Koordiniranje međunarodne ekonomske podrške BiH, izuzev dijela koji se odnosi na pomoć Evropske unije;
- Uređenje unutrašnje kontrole budžetskih korisnika u skladu sa međunarodno priznatim standardima unutrašnje kontrole, kao i za davanje smjernica za uspostavu i održavanje sistema unutrašnje kontrole;
- Razvoj, rukovođenje i koordinaciju unutrašnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine;
- Finansijsko planiranje razvoja u institucijama Bosne i Hercegovine koje obuhvaća upravljanje javnim investicijama i srednjoročno planiranje, praćenje i izvještavanje.

III PRAVNI OSNOV

Ustav BiH, Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave, Zakon o upravi, Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, Zakon o radu u institucijama BiH, Zakon o javnim nabavkama BiH, Zakon o finansiranju institucija BiH, Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH, Zakon o budžetu institucija BiH, Zakon o internoj reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama BiH; Zakon o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, Sporazum o pitanjima sukcesije bivše SFRJ; Okvirni sporazum o pravilima saradnje između Evropske komisije i BiH koja se odnose na finansijsku pomoć EU Bosni i Hercegovini putem IPA-e.

Budžetski kalendar i budžetski proces

Budžetski kalendar je propisan Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i njime se definiraju aktivnosti koje su bitne u vezi s pripremom i donošenjem Budžeta. Tako je definirana vremenska dinamika i odgovornost pojedinačnih institucija u vezi s pripremom donošenja zvaničnog Budžeta.

Budžetski proces se zasniva na propisanim aktivnostima svih učesnika u procesu pripreme i usvajanja Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine te izvršenja, izvještavanja i kontrole.

Budžetski proces započinje u januaru kada Ministarstvo finansija i trezora do 31. u mjesecu svim budžetskim korisnicima dostavlja budžetsku instrukciju s budžetskim kalendarom za pripremu **Dokumenta okvirnog budžeta (DOB)**

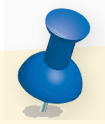
Budžetski proces

proces koji obuhvata pripremu i usvajanje budžeta, njegovo izvršavanje, izvještavanje i kontrolu.

Dokument okvirnog budžeta (DOB)

projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija budžeta.

STRUKTURA RASHODA

**Budžet Ministarstva finansija i trezora
Bosne i Hercegovine za 2025. godinu
iznosi 17.995.000 KM
sa sljedećom strukturom rashoda:**

a) LINIJSKI - PO VRSTI RASHODA

TEKUĆI IZDACI
14.906.000 KM
82,83%

Bruto plaće i naknade i
izdaci za materijal i usluge

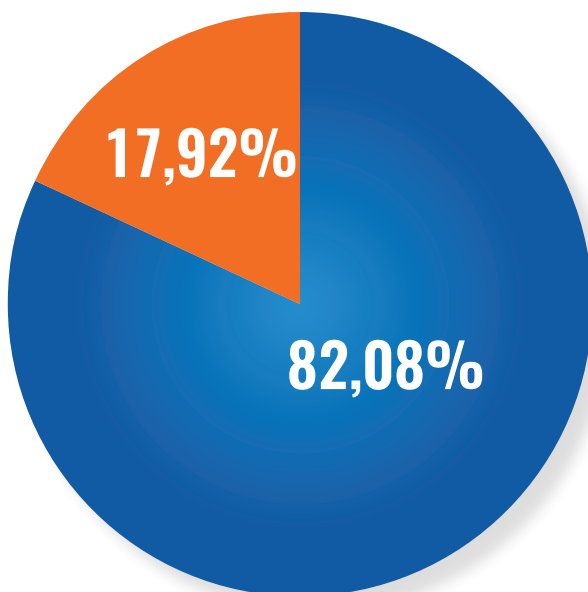
KAPITALNI IZDACI
3.089.000 KM

17,17%

Nabavka opreme
2.059.000 KM (11,44%)

Nabavka stalnih sredstava
u obliku prava
1.030.000 KM (5,73%)

b) PROGRAMSKO-PROJEKTNJA STRUKTURA RASHODA

Upravljanje i kontrola
finansiranja institucija BiH
14.771.000 KM

Međunarodni odnosi iz
oblasti finansija
3.224.000 KM

STRUKTURA RASHODA PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA

TEKUĆI IZDACI	14.906.000
Bruto plaće i naknade	7.495.000
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	1.181.000
Putni troškovi	180.000
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga (PTT)	75.000
Nabavka materijala	55.000
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	60.000
Iznajmljivanje imovine i opreme	42.000
Izdaci za tekuće održavanje	5.462.000
Izdaci osiguranja i bankarskih usluga i usluga platnog prometa	20.000
Ugovorene i druge posebne usluge	336.000
IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	3.089.000
Nabavka opreme	2.059.000
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	1.030.000
UKUPNO	17.995.000

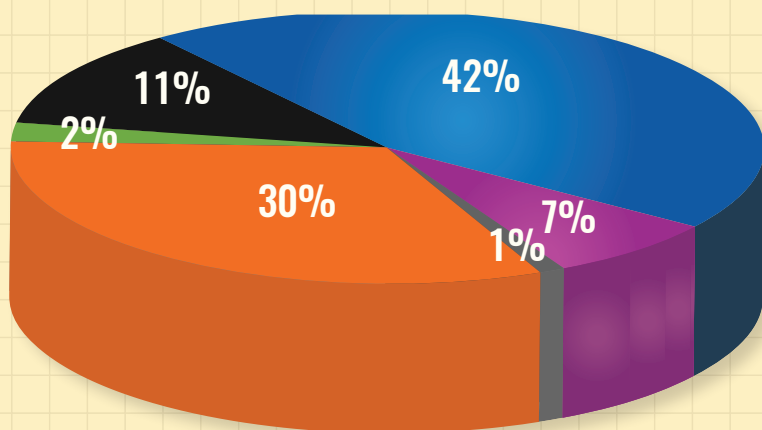

Najveći udio budžetskih sredstava kod Ministarstva finansija i trezora BiH se odnosi na Bruto plaće i naknade (42%). Ostali rashodi odnose se na izdatke u vezi s potrebama za nesmetano funkcioniranje ministarstva.

Ministarstvo finansija i trezora u okviru nabavke opreme planiralo je nabavku jednog vozila, nabavku namještaja, nabavku računara i laptopa, opreme za prijenos podataka i glasa te ugradbene opreme za servere. U okviru stalnih sredstava u obliku prava planirane su Oracle, Cisco VPN, Adobe acrobat pro i TEAMS licence.

Planiran je prihod od prodaje motornih vozila u iznosu od 10.000 KM. Broj zaposlenih Ministarstva finansija i trezora BiH odobren Budžetom iznosi 183.

STRUKTURA RASHODA

Bruto plaće i naknade

Naknade troškova zaposlenika i skupštinskih zastupnika

Putni troškovi

Izdaci za tekuće održavanje

Ugovorene i druge posebne usluge

Nabavka opreme

COFOG klasifikacija

Prema COFOG kvalifikaciji cjelokupna sredstva Ministarstva finansija i trezora BiH odnose se na Opće javne usluge - Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi.

COFOG klasifikacija

Klasifikaciju vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavilo je Odjeljenje za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz budžeta razvrstana po namjeni za koju se troše.

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Upravljanje i kontrola finansiranja institucija Bosne i Hercegovine

- Upravljanje i podrška budžetu institucija BiH
- Upravljanje i administracija
- Nadogradnja IS finansijskog poslovanja sa Modulom upravljanja postupkom pripreme budžeta BPMIS
- Nadogradnja IS finansijskog poslovanja sa Modulom HRMS i Modulom PAYROLL
- Priprema, analiza i kontrola izvršenja Budžeta institucija BiH i izvještavanje (Sektor za Budžet institucija BiH)
- Upravljanje trezorskim operacijama u institucijama BiH u skladu sa EU standardima (Sektor za trezorsko poslovanje)
- Interna revizija (Centralna jedinica za internu reviziju)
- Upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH i koordinacija procesa sukcesije bivše SFRJ (Sektor za sukcesiju imovine bivše SFRJ i upravljanje imovinom BiH)
- Upravljanje javnim investicijama, srednjoročno planiranje (Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći)
- Upravljačka aktivnost i aktivnosti podrške (Kabinet ministra, Kabinet zamjenika ministra, Sekretar Ministarstva i Sektor za pravne, kadrovske, opće i finansijske poslove)*

Broj zaposlenih na programu: 119

Odobreni budžet: 14.771.000 KM

Međunarodni odnosi iz oblasti financija

- Zaključivanje i realizacija međunarodnih ugovora
- Sistem upravljanja javnim dugom (Sektor za javni dug)
- Odnosi sa finansijskim institucijama (Sektor za odnose sa finansijskim institucijama)
- Fiskalni propisi, politika oporezivanja po međunarodnim sporazumima i međunarodna saradnja u oblasti poreza (Sektor za fiskalne poslove)
- Koordinacija međunarodne pomoći (Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći)
- Koordinacija i upravljanje pred-pristupnom pomoći EU (Sektor za finansiranje programa i projekata pomoći Evropske unije)

Broj zaposlenih na programu: 64

Odobreni budžet: 3.224.000 KM

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

PITANJA, KOMENTARI I SUGESTIJE

Poštovani, ako imate pitanje, komentar ili sugestiju u vezi s pripremom i predstavljanjem „Budžeta za građane“, možete iskoristiti pripremljene obrasce, iskinuti ih i poslati poštom na adresu:

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

(Kabinet ministra - Odnosi s javnošću),

Trg Bosne i Hercegovine 1, 71000 Sarajevo.

Pitanja, komentare i sugestije možete poslati i putem elektronske pošte:

trezorbih@mft.gov.ba.

S poštovanjem,

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

BUDŽET ZA GRAĐANE

Ministarstva finansija
i trezora
Bosne i Hercegovine

